

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 844 /2019
12.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Предрага Ристића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пироту 1К.бр.108/18 од 27.09.2018.године и Вишег суда у Пироту Кж1.бр. 137/18 од 03.04.2019.године, у седници већа одржаној дана 12.09.2019.године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Предрага Ристића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Пироту 1К.бр.108/18 од 27.09.2018.године и Вишег суда у Пироту Кж1.бр. 137/18 од 03.04.2019.године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту 1К.бр.108/18 од 27.09.2018.године, између осталих, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 20.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а уколико то не учини у одређеном року, суд ће новчану казну заменити казном затвора, тако што ће се сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне заменити за по 1 дан казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, а приватној тужилји ББ на име трошкове кривичног поступка износ од 63.720,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Оштећена-приватна тужилја ББ ради оствривања имовинскоправног захтева упућена је на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Пироту Кж1.бр. 137/18 од 03.04.2019.године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљене-приватне тужилје ББ и браниоца окривљеног – приватног противтужиоца АА и пресуда Основног суда у Пироту 1К.бр.108/18 од 27.09.2018.године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Предраг Ристић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости усвоји и побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног АА ослободити оптужбе да је учинио кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ и истовремено га „ослободити од плаћања изречене казне и судског паушала, као и накнаде трошкова првостепеног поступка приватној тужили-окривљеној ББ из ..., те одредити да трошкови поступак по ванредном правном леку на име састава захтева за заштиту законитости од стране браниоца падну на њен терет“.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног ББ у поднетом захтеву истиче да је правноснажном пресудом оптужба прекорачена, јер је првостепени суд у чињенични опис радње извршења предметног кривичног дела датог у изреци правноснажен пресуде, унео не само име приватне тужиле, већ и битне субјективне елементе бића кривичног дела из члана 170. КЗ, и то урачунљивост и свест о противправности дела, а који елементи у оптужном акту несумњиво недостају, а без којих елемената, сагласно члану 14. КЗ, нема ни кривичног дела.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе).

По налажењу Врховног касационог суда, наведеном изменом у изреци побијане правноснажне пресуде, чињеничног описа кривичног дела из приватне тужбе приватне тужиле ББ од 17.05.2018.године, прецизиране на главном претресу дана 27.09.2018.године, суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде. Ово са разлога, јер се правноснажна пресуда односи на исто лице-окривљеног АА и на кривично дело за које је он оптужен-кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ, а како кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ чини онај ко увреди

другог, то недвосмислено произилази да се наведено кривично дело може извршити само са умишљајем, а који умишљај окривљеног АА у конкретном случају произилази из објективних чињеница описаних као поступање окривљеног у приватној тужби приватне тужиле ББ. То другим речима значи да субјективно обележје бића кривичног дела код предметног кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ које се може извршити само са умишљајем, може да произилази из објективних чињеница у поступању окривљеног, а што је првостепени суд конкретизовао, при чему је чињенични опис у изреци пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Следствено наведеном, по налажењу Врховног касационог суда, неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да је изменом чињеничног описа кривичног дела из приватне тужбе приватне тужиле ББ суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

При томе, бранилац у захтеву за заштиту законитости изоставља чињеницу да је на главном претресу одржаном дана 27.09.2018.године пуномоћник приватне тужиле ББ, адвокат Љиљана Спасић-Манић извршила прецизирање приватне тужбе од 17.05.2019.године, тако што је додала речи „у намери омаловажавања“. Имајућу у виду наведено, прецизирањем приватне тужбе на изнети начин, да је окривљени упутио наведене речи у намери омаловажавања, произилази да је окривљени био свестан противправности свога дела и да је поступао са умишљањем.

Наиме, код кривичног дела увреда из члана 170. КЗ код давања изјава потребно је да изјава објективно представља омаловажавање пасивног субјекта, што као битан елеменат кривичног дела мора бити обухваћено умишљајем окривљеног-учиниоца и извршилац је свестан тога да његова изјава има омаловажавајући карактера и то хоће, или бар на то пристаје. Значи, из чињенице да у оптужном акту приватне тужиле стоји да је окривљени у време и на месту ближе описаном у приватној тужби, увредио приватну тужилу тако што ју је псовао и вређао упућујући јој речи: „ј... ти матер у п..., сељанко једна, види на шта личиш циганко, сиротице, немаш ни гаће, ти си за психијатрију, можеш да ми попушиш к...“, те на изнети начин у намери омаловажавања свесно предузео наведене радње и хтео њихово извршење произилази да је окривљени био свестан противправности свог дела, и да је хтео његово извршење.

Такође, по ставу Врховног касационог суда не може бити прекорачења приватне тужбе уколико је првостепени суд у изреку пресуде унео речи „у стању урачунљивости“, обзиром да се урачунљивост у току кривичног поступка подразумева, а да иста у току целог доказног поступка није била оспорена.

Имајући у виду да је у приватној тужби приватне тужиле ББ од 17.05.2018.године прецизираној на главном претресу дана 27.09.2018.године стајало да је окривљени увредио приватну тужилу, а да је првостепени суд у изреку унео речи „ББ“, по ставу овога суда такође не представља прекорачење

оптужбе у смислу повреде одредаба члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да је име приватне тужиле додато ради прецизирања изреке пресуде, а што произилази из саме приватне тужбе, односно из чињенице да се као странка-приватна тужилѧ појављује ББ.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Предрага Ристића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић,с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**